Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0021

Výber ukazovateľov výkonnosti pre audit a rozpočtovú kontrolu v kontexte financovania opatrení na podporu vykonávania budúcej európskej konkurencieschopnosti

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. januára 2026 o výbere ukazovateľov výkonnosti pre audit a rozpočtovú kontrolu v kontexte financovania opatrení na podporu vykonávania budúcej európskej konkurencieschopnosti (2025/2034(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), najmä na článok 318 a článok 322 ods. 1 písm. a),

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027[1],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2022/2496 z 15. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027[2],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027[3],

– so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových

---

1 Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
2 Ú. v. EÚ L 325, 20.12.2022, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
3 Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.

vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov[4],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júna 2021 o výkonnostnom rámci pre rozpočet EÚ v rámci VFR na roky 2021 – 2027 (COM(2021)0366) a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie (SWD(2021)0133),

– so zreteľom na návrh Komisie zo 16. júla 2025 na nariadenie Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034 (COM(2025)0571),

– so zreteľom na návrh Komisie zo 16. júla 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec sledovania výdavkov a výkonnosti rozpočtu a ďalšie horizontálne pravidlá pre programy a činnosti Únie (COM(2025)0545), a na súvisiacu správu o posúdení vplyvu (SWD(2025)0590),

– so zreteľom na návrh Komisie zo 16. júla 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) vrátane osobitného programu pre výskumné a inovačné činnosti v oblasti obrany, o zrušení nariadení (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) (EDIP) (COM(2025)0555),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie[5] (nariadenie o rozpočtových pravidlách), a najmä na jeho článok 33,

– so zreteľom na publikáciu predsedníčky Komisie Ursuly von der Leyenovej z 18. júla 2024 s názvom Európa má na výber: politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu 2024 – 2029,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti (Draghiho správa),

– so zreteľom na správu Enrica Lettu zo 17. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh (Lettova správa),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ (COM(2025)0030),

---

4 Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. februára 2025 s názvom Na ceste k budúcemu viacročnému finančnému rámcu (COM(2025)0046),

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2025 o prepracovanom dlhodobom rozpočte pre Úniu v meniacom sa svete[6],

– so zreteľom na stanovisko Európskeho dvora audítorov (Dvor audítorov),

– so zreteľom na štúdiu, ktorú si vyžiadal Výbor pre rozpočet s názvom Výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ – koncepcie a postupy, uverejnenú v marci 2024[7],

– zo zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A10-0268/2025),

A. keďže správne finančné riadenie, ako je vymedzené v nariadení o rozpočtových pravidlách, si vyžaduje, aby sa finančné prostriedky EÚ využívali v súlade so zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti; keďže pojem výkonnosti, pokiaľ ide o rozpočet, by mal súvisieť s priamym uplatňovaním zásady správneho finančného riadenia.

B. keďže v článku 318 ZFEÚ sa vyžaduje, aby Komisia každoročne predložila Európskemu parlamentu a Rade záverečný účet rozpočtového hospodárenia za predchádzajúci rozpočtový rok týkajúci sa plnenia rozpočtu spolu s hodnotiacou správou o financiách Únie založenú na dosiahnutých výsledkoch; keďže podľa článku 322 ZFEÚ by sa mali prijať rozpočtové pravidlá upravujúce postup plnenia rozpočtu a predkladania a auditu účtov; keďže používanie vhodných, spoľahlivých a transparentných ukazovateľov na meranie dosiahnutých výsledkov a na účely auditu môže zlepšiť hodnotenie plnenia rozpočtu a porovnávanie, ktoré každoročne vykonáva Európsky parlament a Rada;

C. keďže v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách by sa mala určiť súvislosť medzi stanovenými cieľmi a ukazovateľmi výkonnosti, výsledkami a zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti; keďže prepracované znenie nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2024 posilnilo právny základ rámca výkonnosti a potvrdilo, že pokrok v dosahovaní cieľov by sa mal monitorovať pomocou ukazovateľov výkonnosti, ktoré spĺňajú kritériá RACER (relevantné, akceptované, dôveryhodné, jednoduché, spoľahlivé), ktoré sú založené na

---

6 Prijaté texty, P10_TA(2025)0090.

7 Štúdia – Výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ – koncepcie a postupy, Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, tematická sekcia pre rozpočtové záležitosti, marec 2024.

všeobecne uznávaných vedeckých dôkazoch, ktoré majú jasné definície a ktoré sú k dispozícii v otvorenom, strojovo čitateľnom formáte; keďže tieto ukazovatele by mali byť v príslušných prípadoch rozčlenené podľa pohlavia a agregovateľné; keďže v relevantných prípadoch by sa mala vymedziť účinná, transparentná a komplexná metodika;

D. keďže v návrhu Komisie na nariadenie, ktorým sa stanovuje rámec sledovania výdavkov a výkonnosti rozpočtu, sa stanovuje jednotný rámec pre zostavovanie rozpočtu na základe výkonnosti; keďže v návrhu sa vymedzuje „ukazovateľ výstupu“ ako kvantitatívny ukazovateľ výkonnosti, ktorý slúži na monitorovanie toho, čo sa vykonávaním činnosti priamo vytvára alebo podporuje, a „ukazovateľ výsledku“ ako kvantitatívny ukazovateľ výkonnosti, ktorý slúži na monitorovanie priamych účinkov podporovaných činností; keďže „ukazovatele vplyvu“ sa bežne používajú na meranie trendov v dlhodobých cieľoch, na ktoré sa vzťahuje intervencia; keďže „ukazovatele vstupov“ sa bežne používajú na meranie finančných, ľudských, materiálnych, administratívnych alebo regulačných zdrojov používaných na vykonávanie intervencie;

E. keďže zabezpečenie udržateľnej prosperity a konkurencieschopnosti EÚ, podpora sociálnej spravodlivosti a posilňovanie regionálnej súdržnosti je súčasťou politických priorít Komisie na roky 2024 – 2029; keďže na účinné dosiahnutie týchto cieľov je potrebné prilákať a mobilizovať súkromné investície a na tento účel bude nevyhnutné dokončiť bankovú úniu a rozvíjať úniu úspor a investícií;

F. keďže Draghiho správa varuje, že spolu s krízami, ktoré v posledných rokoch nasledovali jedna po druhej, je pre Úniu existenčnou hrozbou klesajúca konkurencieschopnosť komplikovaná čoraz nestabilnejším geopolitickým prostredím; keďže v správe sa odhaduje, že na preklenutie nedostatku investícií musí EÚ v období 2025 až 2030 ročne mobilizovať dodatočné verejné a súkromné investície vo výške približne 750 až 800 miliárd EUR, čo zodpovedá 4,4 – 4,7 % jej HDP;

G. keďže v Kompase konkurencieschopnosti, ktorý vychádza aj z Draghiho správy, je stanovená strategická cesta na obnovu globálnej konkurencieschopnosti EÚ zameraná na tri hlavné piliere – inovácie, dekarbonizáciu a hospodársku bezpečnosť, ktoré sú doplnené horizontálnymi faktormi: zjednodušením, zvýšenou koordináciou na úrovni EÚ a členských štátov a posilneným jednotným trhom v súlade s Lettovou správou;

H. keďže Dvor audítorov opakovane odhalil nedostatky v navrhovaní a vykonávaní systémov merania výkonnosti využívaných v programoch financovania EÚ a vo vyvodzovaní zodpovednosti vo vzťahu k nim a vyzval na intenzívnejšie využívanie ukazovateľov výkonnosti, ktorými sa merajú a monitorujú dlhodobejšie účinky výdavkov EÚ; keďže zabezpečenie spoľahlivosti informácií o výkonnosti je nevyhnutné na

ochranu finančných záujmov EÚ a na posilnenie dôvery verejnosti v rozpočet EÚ;

I. keďže sú potrebné rozhodné opatrenia na zvýšenie konkurencieschopnosti Európy s cieľom podporiť vyššiu úroveň produktivity, zamestnanosti a prosperity; keďže integrovaný jednotný trh zostáva základom hospodárskej sily EÚ a základom jej dlhodobej prosperity; keďže inovácie, rozvoj zručností a voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a pracovnej sily sú kľúčovými faktormi konkurencieschopnosti a rastu;

Všeobecné poznámky k výkonnostnému rámcu pre rozpočet EÚ a používaniu ukazovateľov výkonnosti

1. pripomína, že je potrebné zabezpečiť, aby rozpočet EÚ plnil politické priority Únie vrátane posilnenia konkurencieschopnosti, podpory udržateľnej a inkluzívnej prosperity a zabezpečenia zvrchovanosti a nezávislosti EÚ ako geopolitického aktéra; zdôrazňuje, že regulačné zmeny sú rovnako dôležité ako finančné opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov; zdôrazňuje, že výdavky EÚ by mali dosahovať hmatateľné výsledky v súlade so zásadami správneho finančného riadenia a mali by sa investovať do oblastí, v ktorých má spoločná činnosť EÚ väčší vplyv a pridanú hodnotu ako politické opatrenia na vnútroštátnej alebo nižšej ako celoštátnej úrovni;

2. zdôrazňuje, že opatrenia na posilnenie konkurencieschopnosti môžu prispieť k širším spoločenským prínosom za predpokladu, že tieto opatrenia budú naďalej zamerané na produktivitu, rast a vytváranie pracovných miest; trvá na tom, že každý zastrešujúci výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ by mal v prvom rade prinášať hospodárske výsledky a merateľné politické výstupy, pričom by sa v prípade potreby mali zohľadňovať širšie spoločenské účinky bez toho, aby sa oslabili zásady efektívnosti a účinnosti;

3. považuje za nevyhnutné, aby sa rozpočet EÚ viac zameriaval na výsledky a aby každé vynaložené euro prinieslo pre občanov a podniky merateľnú hodnotu; opätovne potvrdzuje, že je potrebné stanoviť a používať ukazovatele výkonnosti, ktoré sú konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené (SMART), čím sa zabezpečí efektívne, účinné a udržateľné vynakladanie zdrojov Únie, s cieľom monitorovať a hodnotiť pokrok pri dosahovaní cieľov politiky EÚ; domnieva sa, že na posúdenie výkonnosti programu sú nevyhnutné všetky typy ukazovateľov, a preto by sa mala hľadať rovnováha medzi ukazovateľmi vstupov, výsledkov a vplyvu; zdôrazňuje, že ukazovatele výkonnosti musia byť výslovne odvodené od cieľov každého programu; zdôrazňuje, že pri výbere vhodných ukazovateľov by sa mala zohľadniť aj súvisiaca administratívna záťaž, náklady na zber údajov a porovnateľnosť a agregovateľnosť;

4. konštatuje so znepokojením, že Dvor audítorov vo svojich auditoch opakovane zistil, že väčšina ukazovateľov výkonnosti používaných v programoch financovania EÚ sú ukazovatele vstupov a výstupov, ktoré neposkytujú relevantné informácie o pokroku pri dosahovaní cieľov opatrení financovaných EÚ; okrem toho vyjadruje poľutovanie nad tým, že v mnohých prípadoch sa zistilo, že chýbajú základné údaje pre ukazovatele a podkladové údaje použité pre ukazovatele nie sú vysledovateľné ani spoľahlivé; vyjadruje znepokojenie nad tým, že definície ukazovateľov výkonnosti sa v jednotlivých programoch financovania líšia; žiada, aby Komisia a členské štáty zaistili, aby ukazovatele používané pri projektoch financovaných EÚ boli merateľné a overiteľné, aby vychádzali zo spoľahlivých zdrojov údajov, ktoré zaistia vysledovateľnosť podkladových údajov až na úroveň zmluvy a konečného príjemcu, a aby obsahovali zrozumiteľné východiskové hodnoty a definície s cieľom zabrániť rozdielnym výkladom;

5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ na obdobie 2021 – 2027 je naďalej príliš zložitý a nesúrodý; s poľutovaním berie na vedomie zistenie Komisie[8], že vo viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 – 2027 je použitých viac ako 5 000 heterogénnych, neagregovateľných ukazovateľov výkonnosti, čo sťažuje komplexné hodnotenie účinnosti výdavkov EÚ v rámci jednotlivých finančných nástrojov, a že v rámci nástroja na podporu oživenia a odolnosti (RRF) je vymedzených približne 7 000 míľnikov a cieľov, ktoré sú zamerané na rôzne potreby, napríklad na posudzovanie výkonnosti v kontexte návrhu rozpočtu a monitorovanie a hodnotenie programov, plánov členských štátov a vyplácania platieb;

6. zdôrazňuje najmä to, že koncepcia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nezaručuje dostatočnú vysledovateľnosť, transparentnosť a kontrolovateľnosť využívania finančných prostriedkov EÚ ani porovnateľnosť výsledkov s výsledkami iných výdavkových nástrojov EÚ; vyzýva Komisiu, aby pre budúce nástroje vytvorila komplexnejší, harmonizovanejší, transparentnejší a overiteľnejší rámec ukazovateľov výkonnosti a zabezpečila, aby Európsky parlament a Európsky dvor audítorov mohli v plnej miere vykonávať svoje povinnosti dohľadu; vyzýva Komisiu, aby analyzovala vykonávanie nástrojov založených na výkonnosti v iných kontextoch krajín a regiónov a identifikovala získané poznatky;

7. berie na vedomie návrh Komisie, aby sa VFR na roky 2028 – 2034 vrátane Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) monitoroval štandardizovaným súborom ukazovateľov výkonnosti platným pre všetky rozpočtové programy EÚ, ako sa uvádza v návrhu

---

8 Správa o posúdení vplyvu (SWD(2025)0590), ktorá je sprievodným dokumentom k návrhu Komisie na nariadenie, ktorým sa stanovuje rámec sledovania výdavkov a výkonnosti rozpočtu (COM(2025)0545).

Komisie na nariadenie o výkonnosti[9]; konštatuje, že pre rozpočtové záruky a finančné nástroje v rámci ECF bolo navrhnuté zjednodušené uplatňovanie výkonnostného rámca;

8. domnieva sa, že výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ by mal zaistiť harmonizovaný a primeraný prístup k meraniu účinkov výdavkov EÚ vo všetkých členských štátoch, racionalizovať celkovú administratívnu záťaž a povinnosti týkajúce sa podávania správ, najmä pre malé a stredné podniky (MSP) a miestne orgány, a posilniť transparentnosť znížením prílišného množstva informácií, pričom by sa dali naďalej v plnej miere merať účinky financovania EÚ vrátane pridanej hodnoty intervencií EÚ, ktorú by členské štáty nemohli dosiahnuť samostatne; vyzýva Komisiu, aby zefektívnila ukazovatele, zjednodušila vzory, zabránila duplicitným žiadostiam o údaje a uplatňovala zásadu „jedenkrát a dosť“;

9. domnieva sa, že vplyv možno najlepšie posúdiť prostredníctvom hodnotení; zdôrazňuje, že ECF a všetky budúce nástroje musia zahŕňať hodnotenia Komisie v polovici trvania; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila bezodkladné zavedenie nápravných opatrení vrátane opatrení odporúčaných Dvorom audítorov v nadväznosti na jeho audity, ak výsledky nedosiahnu stanovené ciele;

10. zdôrazňuje, že zjednodušenie by nemalo byť na úkor transparentnosti, zodpovednosti a kontrolovateľnosti, ale malo by prispieť k racionalizácii podávania správ a sprístupneniu a zlepšeniu využiteľnosti informácií o výkonnosti financovania EÚ; okrem toho zdôrazňuje, že zníženie počtu ukazovateľov by mala sprevádzať analýza nákladov a prínosov a rizík; zdôrazňuje potrebu jasnejších prepojení medzi výdavkami a merateľnými výsledkami politík;

11. pripomína, že prístupy k zberu údajov sa medzi jednotlivými členskými štátmi, ako aj v rámci nich odlišujú, čo sťažuje agregáciu a porovnávani údajov o výkonnosti na úrovni EÚ; opakuje svoju výzvu Komisii, aby vyvinula bezpečnú a interoperabilnú IT infraštruktúru a zároveň využila kapacity umelej inteligencie, strojového učenia a hĺbkovej analýzy údajov s cieľom zlepšiť vykonávanie politík a uľahčiť monitorovanie, podávanie správ a dohľad; zdôrazňuje, že využívanie umelej inteligencie pri monitorovaní a spracúvaní údajov musí sprevádzať dôkladný ľudský dohľad a musí sa riadiť etickými zásadami s cieľom zabrániť zneužívaniu a algoritmickej diskriminácii alebo zaujatosti a zabezpečiť transparentnosť a zodpovednosť a zároveň zaručiť ochranu údajov a plné dodržiavanie základných práv;

12. trvá na tom, aby sa údaje o ukazovateľoch a metodiky zverejňovali v reálnom čase interoperabilným systémom monitorovania, podávania správ a auditu s cieľom zvýšiť transparentnosť a zabezpečiť vysledovateľnosť až po úroveň projektov a konečných príjemcov;

---

9 COM(2025)0545.

pripomína význam „transparentnosti konečného prijímateľa“ na získanie finančných prostriedkov EÚ; zdôrazňuje, že financovanie EÚ, vrátane financovania v rámci nepriameho riadenia, musí byť transparentné a malo by umožňovať účinný audit a prevenciu dvojitého financovania; ďalej trvá na tom, že tieto údaje by mali obsahovať komplexné informácie o financovaných projektoch;

13. vyzýva Komisiu, aby posilnila podávanie správ o výkonnosti začlenením finančných informácií a informácií o výkonnosti týkajúcich sa fondov EÚ a aby zverejňovala jasné a používateľsky ústretové zhrnutia výkonnosti a výdavkov vrátane jednostránkových prehľadov a interaktívnych prehľadov so súbormi strojovo čitateľných údajov v súlade s odporúčaniami OECD[10];

14. považuje za nevyhnutné overiť a zabezpečiť spoľahlivosť údajov používaných na stanovenie ukazovateľov výkonnosti; konštatuje so znepokojením, že z dôvodu zavedenia a čoraz častejšieho využívania modelov vykonávania, ako je napríklad Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, založených na financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi (úhrady sa vykonávajú na základe dosiahnutia predtým stanovených míľnikov a cieľov), nedostatky v spoľahlivosti údajov sťažujú ochranu finančných záujmov EÚ; trvá preto na povinných ex ante a ex-post overeniach míľnikov a cieľov, systematickom postúpení podozrení z podvodu alebo závažných nezrovnalostí Európskemu úradu pre boj proti podvodom a Európskej prokuratúre a na možnosti pozastaviť platby;

15. vyzýva Komisiu, aby do svojich správ o výkonnosti zahrnula podstatné informácie týkajúce sa opatrení na zabezpečenie kvality ukazovateľov výkonnosti; zdôrazňuje, že pravidelné a transparentné preskúmanie relevantnosti a spoľahlivosti ukazovateľov je nevyhnutné na zabezpečenie dôveryhodnosti a dôvery verejnosti vo výdavky EÚ; žiada, aby boli údaje o výkonnosti oznámené členskými štátmi nezávisle overené, a to aj vnútroštátnymi audítorskými orgánmi a Dvorom audítorov, a aby sa výsledky sprístupnili Parlamentu; ďalej žiada, aby sa správy o overení a súbory údajov sprístupnili príslušným orgánom dohľadu vo formáte, ktorý je prístupný, porovnateľný a overiteľný, čím sa zabezpečí, aby občania mali prístup k výsledkom kontroly využívania finančných prostriedkov EÚ, a zároveň sa zabezpečí dodržiavanie pravidiel ochrany údajov a dôvernosti;

16. zdôrazňuje, že účinné riadenie výkonnosti predpokladá dodržiavanie zásad právneho štátu a ochranu finančných záujmov EÚ; pripomína, že v prípade pretrvávajúcich závažných nedostatkov v kontrolných systémoch je potrebné pozastaviť platby a uplatniť finančné opravy;

---

10 OECD (2025), Strengthening performance reporting practices, *OECD Papers on Budgeting*, No 2025/07, OECD Publishing, Paríž.

17. považuje právny štát za základný predpoklad posilnenia konkurencieschopnosti EÚ; zdôrazňuje, že problémy v oblasti právneho štátu majú negatívny vplyv na dôveru investorov, dôveru spotrebiteľov a integritu jednotného trhu, ako sa uvádza v správe Komisie o právnom štáte z roku 2025; domnieva sa preto, že výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ by mal zahŕňať aj ukazovatele týkajúce sa právneho štátu, ako je fungovanie súdnictva, boj proti korupcii a účinný systém bŕzd a protiváh, ktoré prispievajú k právnej istote a predvídateľnému prostrediu pre podnikanie;

Ukazovatele výkonnosti súvisiace s podporou konkurencieschopnosti EÚ

18. pripomína, že Draghiho správa naliehavo vyzýva EÚ, aby vykonala hĺbkové reformy na zvýšenie konkurencieschopnosti so zameraním na inovácie, dekarbonizáciu a obranu, a vyzýva na rozsiahle investície do strategických odvetví, ako je zelená energia, digitálna infraštruktúra a vyspelá výroba, pričom tieto opatrenia by sa mali podporiť zjednodušením právnych predpisov a lepšou koordináciou na úrovni EÚ; v tejto súvislosti sa domnieva, že spoľahlivý výkonnostný rámec a systém ukazovateľov sú nevyhnutné na sledovanie pokroku a meranie vplyvu na konkurencieschopnosť, hospodársku silu, udržateľnosť a odolnosť EÚ, pričom výkonnosť je priamo prepojená so zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti;

19. zdôrazňuje, že výdavky orientované na konkurencieschopnosť by mali uprednostňovať efektívnosť a dlhodobé zvýšenie produktivity pred krátkodobým prerozdeľovaním; zdôrazňuje, že zdroje EÚ by sa mali zamerať na nápravu neefektívnosti trhu, stimulovanie súkromných investícií a podporu projektov s merateľným hospodárskym vplyvom a jasnou pridanou hodnotou;

20. zdôrazňuje, že vykonávanie odporúčaní Draghiho správy by sa malo monitorovať pomocou relevantných, spoľahlivých a transparentných ukazovateľov výkonnosti, ktoré zachytávajú pokrok EÚ v posilňovaní jej konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu prostredníctvom inovácií, vedúceho postavenia v oblasti technológií a odolnosti priemyslu, pričom sa zároveň zabezpečí sociálna spravodlivosť; zdôrazňuje, že ukazovatele musia byť starostlivo navrhnuté a mali by zachytávať nielen výstupy (napr. počet financovaných projektov), ale aj výsledky a vplyvy (napr. zvýšenie produktivity, zníženie emisií, vytvorené udržateľné a isté pracovné miesta, zlepšenie sociálnej a územnej súdržnosti, zmeny v obchodnej bilancii, zvýšenie diverzifikácie vývozu, pákový efekt programov EÚ, najmä pokiaľ ide o mobilizáciu súkromných investícií, a posilnenie strategickej autonómie), aby sa dala odmerať efektívnosť a účinnosť výdavkov EÚ; pripomína, že reformy sú neoddeliteľnou súčasťou dosahovania cieľov v oblasti konkurencieschopnosti a musia byť zohľadnené v rámcoch merania výkonnosti;

21. pripomína, že ukazovatele týkajúce sa čerpania finančných prostriedkov alebo miery plnenia rozpočtu poskytujú informácie skôr o administratívnom pokroku než o skutočnom hospodárskom alebo spoločenskom vplyve výdavkov EÚ; zdôrazňuje, že takéto ukazovatele môžu vytvárať zavádzajúce vnímanie úspechu, keď sa prostriedky v plnej miere vyčerpajú, ale neprinesú merateľné zlepšenie v oblasti inovácií, investícií alebo zamestnanosti; pripomína, že Európsky dvor audítorov opakovane kritizoval nadmerné spoliehanie sa na mieru čerpania a platobné míľniky vo výkonnostnom rámci pre programy EÚ; vyzýva na prechod na ukazovatele výsledkov a ukazovatele vplyvu, ktoré zachytávajú skutočné účinky výdavkov EÚ na konkurencieschopnosť;

22. zdôrazňuje, že konkurencieschopnosť závisí od uceleného súboru priaznivých podmienok vrátane kvalifikovanej a zdravej pracovnej sily, účinnej strategickej infraštruktúry, silného finančného sektora schopného poskytovať prispôsobené financovanie inovácií a dobre fungujúcich inštitúcií a trhov, ktoré odmeňujú výkonnosť a podnikanie; vyzýva Komisiu, aby vypracovala osobitné ukazovatele výkonnosti, ktoré by odrážali tieto štrukturálne faktory a ich príspevok k produktivite a rastu;

23. pripomína, že v Draghiho správe sa zdôrazňuje, že excelentnosť v oblasti výskumu a inovácií je základom konkurencieschopnosti EÚ a že v rámci systému EÚ pre výskum a inovácie vrátane programu Horizont Európa by malo existovať len jedno kritérium výberu, a to excelentnosť; v tejto súvislosti opakuje svoje stanovisko, že financovanie výskumu a inovácií by sa malo naďalej riadiť zásadou excelentnosti a malo by zostať založené na zásluhách;

24. zdôrazňuje, že údaje na úrovni projektov by mali byť základom pre zlepšené podávanie správ o výkonnosti finančných nástrojov implementovaných v rámci nepriameho riadenia, ako je Program InvestEU; konštatuje však, že tieto údaje by mali mať štandardizovaný formát a mali by sa obmedzovať na kľúčové informácie potrebné na meranie úspešnosti programu, ako je mobilizácia súkromných investícií, ktoré by sa nemohli uskutočniť bez programu; uznáva, že vzhľadom na to, že finančné nástroje sú poháňané trhom a dopytom, ich výkonnosť závisí od toho, ako ich prijíma trh, čo obmedzuje schopnosť Komisie stanoviť vopred vymedzené míľniky a ciele;

25. zdôrazňuje, že posilnenie konkurencieschopnosti EÚ si vyžaduje prechod od krátkodobého krízového riadenia k dlhodobej stratégii založenej na inováciách, efektívnosti, udržateľnosti, strategickej autonómii a globálnej otvorenosti; vyzýva na obnovenie záväzku posilniť jednotný trh, znížiť regulačnú fragmentáciu a zabezpečiť, aby programy EÚ podporovali reálnu ekonomiku; zdôrazňuje, že úspech európskych projektov v oblasti konkurencieschopnosti závisí od mobilizácie verejného a súkromného kapitálu; vyzýva Komisiu, aby

zaviedla osobitné ukazovatele na meranie pákového efektu finančných prostriedkov EÚ pri mobilizácii verejných a súkromných investícií, pomeru verejného a súkromného financovania a dosiahnutej návratnosti investícií;

26. domnieva sa, že je potrebné vytvoriť komplexný rámec pre hodnotenie rizík ex ante, najmä v prípade projektov, ktoré sa vyznačujú vysokým rizikom a vysokým výnosom, aby sa zabezpečilo vyvážené hodnotenie ich pridanej hodnoty, nákladov a prínosov; zdôrazňuje, že dosiahnutie cieľov politiky EÚ v oblasti konkurencieschopnosti si vyžaduje spoľahlivý systém auditu a kontroly podporený koherentnou metodikou posudzovania rizík; zdôrazňuje, že takáto metodika by mala umožniť primeranú úroveň rizika, ktorá je nevyhnutná na podporu inovácií, a zároveň zabezpečiť primerané záruky ochrany rozpočtu EÚ, najmä pred podvodmi a nefinančnými rizikami;

27. navrhuje, aby sa na lepšie zhodnotenie vplyvu financovania EÚ na konkurencieschopnosť použilo dôkladnejšie makroekonomické modelovanie, ktoré by zahŕňalo najnovšie poznatky ekonomického výskumu; konštatuje, že modely, ktoré zachytávajú heterogenitu domácností a podnikov a distribučné účinky, umožňujú komplexnejšie predbežné posúdenie vplyvu financovania EÚ na produktivitu, investičné správanie a regionálnu konkurencieschopnosť; navrhuje, aby sa tento prístup doplnil využívaním mikroúdajov a regionálnych ukazovateľov výkonnosti s cieľom zlepšiť dôkazovú základňu pre tvorbu politiky a zacielenie finančných prostriedkov;

28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby s cieľom umožniť porovnateľnosť, referenčné porovnávanie a agregáciu údajov na úrovni EÚ zaviedli a počas celého obdobia platnosti nasledujúceho VFR dôsledne používali harmonizovaný súbor základných ukazovateľov, ako sú tie, ktoré už tvoria súčasť európskeho prehľadu výsledkov inovácie, zameraných na podporu konkurencieschopnosti vo všetkých členských štátoch a zároveň vo vhodných prípadoch umožnili používanie ukazovateľov prispôsobených vnútroštátnym alebo regionálnym potrebám; zdôrazňuje, že pri definovaní a revízii ukazovateľov by sa mali konzultovať všetky príslušné zainteresované strany, aby sa zabezpečilo, že odrážajú skutočné potreby v oblasti konkurencieschopnosti, pričom sa dodrží vysoká úroveň pracovných a sociálnych noriem;

29. domnieva sa, že v prípade projektov, ktoré podporujú inovácie a strategické technológie, by sa mohli použiť tieto ukazovatele výstupov: objem mobilizovaných finančných prostriedkov EÚ a súkromného sektora, počet financovaných projektov podľa odvetví (umelá inteligencia, kvantové technológie, biotechnológie) a počet jednorožcov, startupov a scaleupov, ktoré boli založené alebo expandovali v EÚ, a ktoré získali financovanie EÚ, pričom sa vo

vhodných prípadoch meria aj percentuálny podiel začínajúcich podnikov vedených ženami, ktoré získali financovanie; domnieva sa, že ukazovatele výsledkov by mohli zahŕňať počet patentov podaných v rámci projektov financovaných EÚ, návratnosť investícií EÚ podľa odvetví, zmenu miery zamestnanosti, mieru prežitia spoločností financovaných EÚ po troch rokoch, nárast počtu európskych prvotných verejných ponúk akcií (IPO), nárast počtu vyvážajúcich spoločností a počet podnikov, ktoré dosahujú vysokú digitálnu intenzitu; domnieva sa, že je potrebné sledovať a vykazovať ukazovatele vplyvu, ako je zvýšenie kapacity (ročnej produkcie) vo výrobe špičkových a digitálnych technológií (napr. špecifické typy zariadení), zvýšenie objemu rizikového kapitálu investovaného v EÚ, zvýšenie trhovej kapitalizácie spoločností EÚ a prijatie na trhu a rast príjmov, ktoré možno pripísať inováciám financovaným EÚ;

30. domnieva sa, že by sa malo podporovať premiestňovanie priemyslu a sebestačnosť v oblasti kritických surovín s cieľom znížiť strategické závislosti EÚ; navrhuje, aby sa pokrok meral ukazovateľmi výstupov, ako je počet projektov a malých a stredných podnikov premiestnených do EÚ, počet startupov a scaleupov, ktoré boli vytvorené alebo expandovali – vo vhodných prípadoch aj meranie percentuálneho podielu startupov a scaleupov vedených ženami – a úroveň tvorby pracovných miest v priemysle v cieľových regiónoch; domnieva sa, že ukazovatele výsledkov by mohli zahŕňať zvýšenie podielu kritických surovín dovážaných od nových strategických partnerov alebo pochádzajúcich z EÚ a zvýšenie objemu (v tonách) recyklovaných kritických surovín, vyššiu produktivitu a hrubú pridanú hodnotu v cieľových hodnotových reťazcoch, väčšiu odolnosť dodávok a lepšiu obchodnú výkonnosť;

31. zdôrazňuje, že je potrebné investovať do inteligentných sietí, skladovania energie a vodíkových koridorov, aby sa umožnilo vytvorenie odolného a konkurencieschopného energetického systému; zdôrazňuje, že opatrenia v tejto oblasti sú nevyhnutné na zníženie volatility cien energie, posilnenie konkurencieschopnosti priemyslu a zabezpečenie prechodu Európy na udržateľné nízkouhlíkové hospodárstvo;

32. domnieva sa, že by sa malo pokračovať v spoločnom nákupe energií v priemysle, aby sa znížili náklady na energie a garantovali ich dodávky, pričom je potrebné zabezpečiť, aby výsledné opatrenia nemali neprimeraný vplyv na energetickú bezpečnosť žiadneho členského štátu; navrhuje, aby sa pokrok meral ukazovateľmi výstupov, ako je počet zúčastnených spoločností, objem nákupov energie a podiel energie z obnoviteľných zdrojov v spoločných zmluvách; domnieva sa, že by sa mohli použiť aj ukazovatele výsledkov, ako je dodatočná energetická kapacita inštalovaná na výrobu elektriny (MW); ďalej sa domnieva, že ukazovatele vplyvu by mohli zahŕňať zmeny priemerných cien energie v cieľových

odvetviach, zníženie prerušenia dodávok, zvýšenie využívania čistej energie a zníženie emisií skleníkových plynov (napr. v tCO2e);

33. domnieva sa, že EÚ by mala investovať do talentov v strategických a kritických odvetviach s cieľom zvýšiť svoju dlhodobú konkurencieschopnosť prostredníctvom kvalifikovanej pracovnej sily, a to aj podporou účasti na odbornom vzdelávaní, celoživotnom vzdelávaní a rozvoji zručností; navrhuje, aby sa pokrok meral ukazovateľmi výstupov, ako je počet ľudí, ktorí sa každoročne vzdelávajú (s osobitným zameraním na rodovú rovnováhu a sociálne začlenenie), počet ľudí, ktorí absolvovali vysokoškolské štúdium alebo odborné vzdelávanie a prípravu v oblasti vedy, technológie, inžinierstva alebo matematiky (STEM) alebo ktorí absolvovali kurzy odborného vzdelávania a prípravy so zameraním na STEM, miera účasti na programoch vzdelávania dospelých a celoživotného vzdelávania a miera spokojnosti partnerských spoločností a sociálnych partnerov; domnieva sa, že ukazovatele výsledkov by mohli zahŕňať zmeny v miere zamestnanosti, miere prechodu z odbornej prípravy alebo dočasného zamestnania do trvalého zamestnania, miere zamestnanosti, miere rastu miezd a miere udržania zamestnancov v cieľových odvetviach;

34. so znepokojením konštatuje, že nadmerné regulačné a administratívne zaťaženie naďalej oslabuje konkurencieschopnosť spoločností v EÚ v porovnaní s ostatnými svetovými hospodárskymi blokmi; zdôrazňuje, že takéto zaťaženie zvyšuje prevádzkové náklady, znižuje produktivitu odvetvia a vytvára prekážky vstupu nových podnikov na trh, čím odrádza od hospodárskej súťaže a inovácií; ďalej poznamenáva, že táto neefektívnosť sa môže prejaviť aj vo vyšších cenách pre spotrebiteľov;

35. domnieva sa, že v záujme urýchlenia ekologickej a digitálnej transformácie by sa osobitná pozornosť mala venovať inovatívnym malým a stredným podnikom, pre ktoré je zjednodušenie kľúčové; zdôrazňuje, že zjednodušenie by sa malo zamerať na zníženie zbytočnej byrokracie a administratívnych nákladov pre MSP; zdôrazňuje, že zjednodušenie sa musí sa vykonávať tak, aby bol pritom zabezpečený primeraný a účinný regulačný rámec a zároveň zaručená regulačná istota, ako aj riadne posúdenie vplyvu; navrhuje, aby sa pokrok v znižovaní administratívnej záťaže meral ukazovateľmi, ako je počet každoročne schválených a počet uzavretých projektov s malými a strednými podnikmi, pokles miery odvolaní alebo sporov súvisiacich s postupmi podávania žiadostí a skrátenie času potrebného na prístup k finančným prostriedkom EÚ, od podania žiadosti po vyplatenie;

36. vyzýva Komisiu, aby zdvojnásobila svoje úsilie o zníženie regulačnej záťaže a zabezpečila, aby právne predpisy Únie boli primerané a založené na dôkazoch a aby prinášali jasnú pridanú hodnotu občanom a podnikom; v tejto súvislosti považuje súčasný prístup

založený na zásade rovnováhy záťaže za nedostatočný; vyzýva preto na uplatňovanie zásady jeden za dva, podľa ktorej je zavedenie akýchkoľvek nových nákladov prostredníctvom regulačných povinností kompenzované znížením regulačných nákladov vyplývajúcich z iných právnych predpisov EÚ o najmenej dvojnásobok rovnocennej sumy, s cieľom dosiahnuť čisté zníženie regulačného zaťaženia a zároveň osobitne riešiť zaťaženie spoločností a verejnej správy;

°

° °

37. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.